

Přemyslovci v Národním muzeu a v nás

Rozsáhlá výstava v historické budově Národního muzea je věnovaná rodu, který stál v počátcích českého státu a položil jeho základy. Ale nejen to. Ovlivnil zásadně i vývoj střední Evropy. Pomyslně jsme stále jejich potomky, vztahujeme se k nim, vytvořili jsme si o nich během staletí legendy i objevili a potvrdili mnohá fakta, byť jde o minulost tisíce i více let.

V prostorách muzea se před námi otevírá pestrý svět přemyslovského knížectví, později mocného království, které nástupci Přemyslovců, Lucemburkové, dovedli až ke korunovaci Karla IV. římským císařem. Pro výstavu *Přemyslovci – panovnická dynastie a její doba* se podařilo shromáždit velký počet naprosto unikátních artefaktů, mnoho z nich zcela poprvé. Dějiny Přemyslovců a českého státu jsou jejich prostřednictvím představeny velmi srozumitelnou a atraktivní formou.

A nutno říct, že pohled na vystavené exponáty vzbuzuje úctu – nejen před našimi předky, před jejich schopnostmi, poznáním či uměním, ale i před historiky a restaurátory, kteří tyto skvosty dokázali ochránit a zachovat pro dnešní generace. Příkladem až citového působení na návštěvníka může být dochovaný a restaurovaný hedvábný obleček pro kojence, předčasně zemřelého potomka z panovnického dvora v polovině 13. století. Stejně tak užasne nad nejstarším záznamem písně Hospodine pomiluj ny, jejímž autorem by mohl být sv. Vojtěch, nebo nad rouchem z hrobu sv. Ludmily, manželky knížete Bořivoje, babičky sv. Václava, zavražděné v 10. století. Je tu i tzv. svatováclavská přilba (v tomto případě kopie) – jeden z nejzajímavějších symbolů české státnosti i svatováclavského kultu.

Pohřební klenoty Přemysla II. Otakara

OD PŘEMYSLOVA PLUHU KE KRÁLOVSTVÍ ČESKÉMU

České dějiny začínají v národních pověstech Přemyslem a Libuší, o jejichž existenci nemáme důkazy, ale počátky přemyslovského rodu vyzývají z jiných známých faktů. První historicky doloženou postavou je tak kníže Bořivoj I. Víme o něm díky tomu, že bojoval po boku velkomoravského knížete Svatopluka v bitvě u Vltavy proti Frankům (872) a později s manželkou Ludmilou přijal na Moravě křesťanství a rukou sv. Metoděje. Odtud počátky křesťanství v českých zemích. V dynastii Přemyslovců se na výstavě dobře orientujeme díky přehledné zpracované rodové linii i v každé historické etapě.

Prvopočátky české státnosti jsou spojeny s postavou sv. Václava, Bořivojova a Ludmiline vnuka. Výstava českého světce připomíná kromě už jmenované přílby (10. století) i dalšími svatováclavskými relikviemi a atributy i vysvětlením jejich významu – meč, kroužková košile, svatováclavský cho-

rál jako přímluva za národ, který je dodnes zpíván. Unikátem je rovněž autentika – stříbrná destička z roku 1348, kdy byl upraven hrob v románské bazilice sv. Víta. Text vyrytý na autentice potvrzuje pravost ostatků sv. Václava. Dalším výrazným bodem výstavy je zavraždění sv. Ludmily, které tehdy otřáslu zemí. Vystavené textilie z jejího hrobu patří k nejzávažnějším raně středověkým památkám v Čechách.

Dále jsou prezentovány i archeologické nálezy z přemyslovských hradů, které za-

Královská koruna ze Slezské Středy

sazují legendární počátky rodu do konkrétního historického prostředí. Zaujme model interiéru známé znojenské rotundy sv. Kateřiny, vyzdobené postavami členů přemyslovské dynastie. S jistotou rozpoznáme pouze Přemysla Otáče a krále Vratislava II., zatímco identita ostatních zůstává nejasná. Výmalby rotundy ukazují, jak byl po staletí interpretován motiv Libuše a Přemysla jako zakladatelů vládnoucího rodu. Velkou pozornost věnuje výstava také historickému procesu spojení Čech a Moravy, původně ovládané rodem Mojmirovců.

Doklady o upevnění přemyslovské moci v českých zemích i na Moravě přinesla korunovace Vratislava I. českým králem (titul udělen 1085 císařem Jindřichem IV., ale nikoli jako dědičný) a později získání dědičného titulu Vladislavem II. Dědičnost dokládá vystavený originál listiny vydané císařem Fridrichem Barbarossou v roce 1158. K vidění jsou i další dobové artefakty – včetně například výjimečného sochařského díla – původně výzdoby malostranské věže Juditina mostu, předchůdce dnešního Karlova, nebo faksimile zdobeného svatovítského evangelistáře z XI. století a dalších unikátů.

Jednou z dosud nevyřešených záhad je mimořádně krásná zlatá koruna pro královnu. Patřila Elišce Přemyslovně nebo Elišce Rejčce nebo až některé z lucemburských královen. Ženám po boku přemyslovských panovníků je ostatně věnována také část výstavy, připomínající silné osobnosti mezi nimi, jejich pozici a vliv – včetně toho zprostředkovaného sňatkem politikou po celé Evropě. Kromě obou už jmenovaných královen tu má pevné místo především sv. Anežka Česká (svatořečená 1889).

ČECHY A EVROPA

Další část výstavy informuje o posílení struktur moci a významu českého státu za vlády Přemysla Otakara I., Václava I. a zejména jeho syna Přemysla Otakara II.

Sarkofág sv. Longina

zvaného král železný a zlatý. Dokumenty a vystavené předměty dokládají nejen obchodní styk českých zemí s celou Evropou, ale i přejímání uměleckých vzorů. V době vlády Václava II. expanze dosáhla vrcholu připojením části dnešního Polska, Slezska a sňatkem syna Václava III. i získáním Uher. Tento rozsah moci se však nepodařilo dlouho udržet kvůli předčasné smrti Václava II. a následně zavraždění Václava III. v Olomouci ve věku necelých 17 let. Jeho vražda nebyla nikdy objasněna a končí jí pět století panování Přemyslovců v českých a moravských zemích.

Přemyslovská moc často daleko přesáhla hranice dnešního českého státu. Jasně to ilustruje videoprojekce časem se proměňující mapy přemyslovského státu během ně-

kolika staletí. Spolu s postavením českých panovníků bylo na našem území posilováno i postavení církve. Najdeme zde proto i řadu unikátních dokladů a uměleckých památek z církevního prostředí počínaje připomínkou osobnosti svatého Vojtěcha (jeho domnělou rukavici) a i dalších českých světů, patronů země, k nimž se až po dnešek vztahujeme. Obdivovat můžeme i drahocenné Paladium země české, uložené ve Staré Boleslavi, které je již od 16. století uctíváno jako jeden ze symbolů české státnosti.

Výstava Přemyslovci přináší na 900 výjimečných exponátů nesmírné historické i umělecké hodnoty, zapůjčených z mnoha archivů, muzeí a institucí. Od šperků, mincí a pečeti přes iluminované rukopisy na pergamentu, historické listiny, zbroj, části oděvu až po umělecká díla. Je tak zároveň jedním z nejvýznamnějších projektů svého druhu. Současně také – asi zcela poprvé – mapuje celou dynastii Přemyslovců od jejich počátků až po zánik. Činí tak přehledně a velmi přitažlivě. Návštěva výstavy je hlubokým zážitkem, který dokáže vzbudit kromě obdivu a úcty i hrdost na příslušnost k této zemi.

Výstava Přemyslovci – panovnická dynastie a její doba, Národní muzeum, historická budova do 15. 10., denně 10.00–18.00.

Martina Fialková

Dům, který už 30 let tančí

Jen málo staveb v Praze, které vznikly v posledních desetiletích, je tak populárních, jako Tančící dům světověznámých architektů Franka Gehryho a Vlada Miluniće. A přitom i on zpočátku vzbuzoval u mnoha Pražanů silné emoce.

Dnes je nejen lákavým cílem pro zahraniční turisty, ale i místem, kam můžeme přijít za zajímavými výstavami, nebo si jen vyjet výtahem na terasu s barem, dát si sklenku něčeho dobrého a kochat se pražským panoramatem nad Vltavou. Právě letos v červnu je to 30 let od doby, kdy byl Tančící dům otevřen. Při té příležitosti se stal sám sobě exponátem výstavy, mapujícím jeho vznik a historii.

Okolnosti vzniku Tančícího domu jsou pozoruhodným svědectvím doby, kdy se Praha znovu otvírala světu. Za prezidentem Václavem Havlem, který žil v sousedství na Rašínově nábřeží a stavbu na nevyužitých parcelách inicioval, přicházely mnohé zahraniční osobnosti a Praze a Československu nabývaly své zkušenosti, nápady, umění i investice. Došlo tak i ke spolupráci obou světových architektů. Koncept dvou věží – jedné roztažené a druhé statické – měl podle Miluniće odrážet radost ve společnosti po pádu komunismu. Frank Gehry, mj. architekt proslulého Guggenheimova muzea v Bilbau, vtiskla i novému domu v Praze organickou tvář ve svém stylu. Budově už během práce na projektu začali sami architekti přezdívat Ginger a Fred, podle legendární dvojice tanečnicků.

Výstava, která dokumentuje příběh dnes již ikonické budovy a jejích autorů, pouka-

zuje i na neznámé okolnosti vzniku. Jsou tu různé dosud nezveřejněné archivní materiály, prohlédnout si můžeme i původní vybavení interiéru z 90. let, které navrhla Eva Jiřičná. Jsou tu její originální skleněné stoly, osvětlení i další nábytek z devadesátých let pro tehdejšího investora, pojišťovnu Nationale-Niederlanden. Výstava také umožňuje vstup do technického zázemí domu, kam se běžný návštěvník nedostane. Zajímavým exponátem je také model domu Franka Gehryho a Vlada Miluniće zapůjčený z Národní galerie. K výročí vznikl i nový detailní

U ROZVAŘILŮ
Vyhlašená jídelna má opět **OTEVŘENO!**

SNÍDANĚ	OBĚDY	VÍKENDY
pondělí - pátek 7:00 - 10:30	pondělí - pátek 11:00 - 15:00	sobota a neděle 10:30 - 15:30

5. patro OD Bílé Labuť
www.jidelnaurozarilu.cz

Medardova kápe

Medardova kápe, čtyřicet dní kape. Všichni známe dávné pořekadlo, které nám predikuje deštivý červen. Zní trochu jako meteorologická hrozba. Nebo jako poetická diagnóza českého června.

Myslím, že mnozí by trochu víc deště uvítali, byť nemusí jít zrovna o období dešťů. Obecně teď prší méně, než je třeba, proto by měl být dešť vítán. Nevím sice, jestli zrovna červen je nejlepší adept na deštivý měsíc, ale naši předkové patrně měli vypořizováno, že když osmého června prší, pak prší pěkně dlouho.

Mě spíš zaujal ten Medard a jeho kápe. Ani ne tak jako svatý, ale jako jakýsi neviditelný správce červnového nebe. Představuji si klasickou mnišku kápi, ze které Medardovi crčí nějaká voda. Třeba proto, že si Medard svou kápi špatně vy-sušil.

Bylo proto pro mě překvapení, že všechno je jinak. Slovo kápe totiž kdysi také označovalo drobný dešť, kdy prostě nepříš, ale jen krápe. A protože Medard, tedy ten svatý, měl údajně rád deštivé počasí, celé se to takto propojilo. A žádná mnišská kápe. O iluzi méně.

Nejslavnější Medard je údajně dávný biskup z Franské říše, který dnes rozhoduje o deštivém či slunečném červnu. Osobně si myslím, že si to Medard může rozhodnout, jak chce, červen umí být krásný v každém počasí. Může krápat nebo dokonce pršet a on nám nabídne svěží zeleň probuzené přírody. A to i v pražských parcích.

Anebo pršet nemusí a červnem se protančíme se slunečními paprsky v zádech. Jako vždy, nejlepší je střední cesta. Trochu slunce, trochu deště. To ale asi Medard neřší. Ani to neumí. Neumíme to ani my, leč na rozdíl od Medarda si to umíme zařídit a užít po svém, podle toho, co pro nás červen znamená.

Užijte si tedy červen podle svého, navzdory slavným pronostikám. Bez ztráty iluzi. Užijme si ho takoví, jaký přijde. Ať už Medard kape, krápe, nebo se rozhodne vzít si volno.

JN

PŘIPOMĚŇME SI V ČERVNU

- 2. 6. 1541 na Malé Straně v Praze vypukl požár, který se rozšířil i na Pražský hrad a Hradčany, shořely zemské desky a bylo zničeno 200 domů – **485 let**
- 3. 6. 1626 položen základní kámen k pražské Loreť – **400 let**
- 7. 6. 1781 položen základní kámen k Nostickému národnímu divadlu (dnešní Stavovské), divadlo bylo slavnostně otevřeno v roce 1783 – **245 let**
- 9. 6. 1896 založena ing. E. Kolbenem elektrotechnická továrna Kolben a spol. ve Vysočanech – **130 let**
- 11. 6. 1871 byl založen Vzájemně se podporující spolek plavců, rybářů a pobřežních Vltavan – **155 let**
- 15. 6. 1921 založena Československá mykologická společnost – **105 let**
- 21. 6. 1621 na Staroměstském náměstí v Praze se konala poprava 27 českých pánů, účastníků českého stavovského povstání – **405 let**
- 23. 6. 1891 nar. Vladislav Vančura, spisovatel († 1. 6. 1942) – **135 let**

model domu v měřítku 1:18 vysoký přes dva metry, nebo vizualizace stavby. Je tu i dobový tisk, mapující období výstavby Tančícího domu, originální stavební dokumentace. Kromě toho se návštěvník může seznámit s historií místa na nábřeží Jiráskova náměstí a Rašínova nábřeží, včetně historických fotografií sahajících až do roku 1860.

Přestože se s organickou architekturou domu mnozí obyvatelé Prahy těžko sživali, už v roce svého otevření získal Tančící dům nejvyšší ocenění v kategorii designu v antetě amerického Time. A odborný český časopis Architekt jej zařadil mezi pět nejvýznamnějších českých staveb 90. let. Dnes je tu kromě přízemní galerie také hotel, kavárna, restaurace a bar s vyhlídkou. Část domu dál slouží jako kanceláře.

Výstava *Tančící dům: příběh ikonické budovy* v Galerii Tančícího domu, kterou doplňují komentované prohlídky, trvá do 18. října.

Maf

KNIHY ZAKOUPÍTE V INTERNETOVÉM KNIHKUPECTVÍ WWW.KOSMAS.CZ

Daniel Krásný Pacička

Novinář Otakar po smrti adoptivních rodičů začne pátrat po svém původu. Cesta do Českého ráje a setkání s biologickou rodinou však odhalí děsivá tajemství. Thriller s hororovými prvky mění nevinné hledání kořenů v boj o život.

Barbora Majchráková Cesta na Sardinii

Tři generace žen vyrážejí na Sardinii. Pro každou znamená cesta něco jiného a jedna skrývá rodinné tajemství staré desítky let. Hřejivý román o odpuštění, odvaze a o tom, že nikdy není pozdě změnit svůj život.

Sestra Radima – otevírám nemocnici světu

Do naší mailové schránky nedávno přišla zpráva s prosbou od čtenáře. „Měli byste udělat rozhovor se sestrou Radimou, ředitelkou Nemocnice Milosrdných sester sv. Karla Boromejského, dělá tam úžasnou práci.“ Sama znám tuto nemocnici jen z pohledu shora, z procházek na Petřín či na Hrad. Vždy jsem oceňovala její nádherné umístění v zelené náručí petřínských svahů a Úvozu.

Teď jsem tady a usměvavá sestra Radima mě vede do své pracovního panoramatického výhledem. Ptá se, jak se mám, a můj pracovní stres v klidném a vřelém prostředí rychle odplová. Sestra Radima mi nabízí kávu a čerstvé vonící koláčky a v rozhovoru pak přiznává i vlastní stres. Nakonec mě vyzve podívat se na celý areál ze střechy, na kterou obě vylézáme oknem.

Čím hlavně se Nemocnice Milosrdných sester Karla Boromejského odlišuje od dalších pražských nemocnic?

Jsmo jediná církevní nemocnice s akutní péčí v České republice. Jediněční jsme také tím, že tu kromě civilních zaměstnanců pracují řádové sestry, a že se snažíme – věrní našemu poslání boromejek a díky výhodám menšího zařízení – vybudovat příjemné prostředí jak pro pacienty, tak pro zaměstnance. Naše nemocnice je vyhledávaná i proto, že pacienti nečekají dlouho na objednání.

Poskytujeme profesionální lékařskou a ošetrovatelskou, ale také duchovní péči, snažíme se o co nejcelistvější přístup zaměřený na člověka a jeho potřeby. Nemocnice je rodinného typu, lidé se tu znají. Unikátní jsme i tím, že nemocnici obklopuje klášterní zahrada a další budovy, ve kterých bydlí sestry, a kostel.

Co pacienti zejména oceňují?

Myslím, že právě tu trochu rodinnější atmosféru, není cítit neosobnost velkého nemocničního prostředí. Dbáme velmi na dobrou komunikaci mezi sebou i s pacienty. Devizou je ta nádherná Léčebná zahrada sv. Josefa, kterou teď sestry kultivují. Je bezbariérová a dá se tam vjet jak s vozíkem, tak i s nemocničním lůžkem. Vytvořili jsme několik soukromých zákoutí s laičkami, kde mohou rodiny s nemocným pobýt uprostřed zeleně. Zahrada je veřejně přístupná a může tu odpočívat, meditovat kdokoli. Na jejím obnovení pracujeme průběžně už několik let, a ještě ji chceme doplnit o malou kavárnu a venkovní tělocvičnu.

Sestry boromejky asi nemohou zastat všechnu práci, máte tu zjevně větší civilní personál. Jak se to projevuje ve vzájemném soužití?

Celkově tu pracuje asi 400 zaměstnanců, našich sester je do třiceti. Jak já říkám, všichni jsme na jedné lodi. Pracovní vztahy musí být profesionální, společným cílem je poskytovat pacientům co nejlepší péči, neklademe důraz na víru. Posláním boromejek je pracovat s lidmi na všech úrovních, nejen v nemocnici, ale třeba i v sociálních

službách. Sestry mají různé profese a každá z nás je zvyklá se stýkat s lidmi „ze světa“, je to naše přirozenost. Já sama jsem původně pracovala v civilním prostředí s lidmi bez příštěší.

Na vašem webu stojí tři základní hodnoty boromejské práce: společně, zodpovědně a s účinnou láskou. Může si to navštěvník přečíst i někde tady v nemocnici?

Především by to měl pacient, předkládám, pocítit. Jsou to takové principy, které se musí žít každý den a převádět do praxe našimi činy. Služba u lůžka nemocného, kterou mají lékaři, zdravotní sestry, ošetrovatelé, sanitáři, prostě všichni, je velice těžká. Takže je lépe, když si ti lidé rozumí a když pracovní kolektiv je soudržný. A to dnes není samozřejmost.

Sestry boromejky ale nejsou jen zde v nemocnici, váš řád provozuje i Domov Karla Boromejského v Řepích.

Ano, i tam poskytujeme zdravotní a také sociální služby. Je tam následná péče, denní stacionář i LDN a my v nemocnici často s Domovem spolupracujeme. Já osobně řídím jen tuto nemocnici.

Když bychom se vrátili do historie, tak váš řád vznikl ve Francii, v Nancy v roce 1652. Logicky asi v té době, po konci třicetileté války, byla zdravotní a sociální péče hodně potřeba. Jak se boromejky dostaly sem do Prahy?

Bylo to 28. září 1837. Pražská kongregace byla založena v Nancy pro pražský ústav slepců. Boromejky byly povolány synem zakladatele ústavu, profesorem Pavlem Aloisem Klarem, rodákem z Úštěka. Brzy se staly jednou z nejpůsobivějších ženských řeholí v českých zemích. Mateřský dům sv. Karla Boromejského s kostelem vznikl v letech 1842–1853, nemocnice sloužila zejména jako ženská a dětská. Boromejky na Újezdě až do roku 1948 provozovaly také Obecnou a měšťanskou dívčí školu.

Po sto letech činnosti, po komunistickém převratu, kdy státní vyvíjel ohromný tlak na církev, byly sestry v roce 1952 odtud násilně vystěhovány. Státní tajná bezpečnost je vyvezla do pohraničí. Sestry pra-

covaly jako dělnice v různých textilkách, svému poslání se nesměly věnovat. Tady byla v té době fakultní Nemocnice pod Petřínem. V roce 1993 nemocnici dostal náš řád zase zpět.

Vystěhovali vás přesto, že těsně po II. sv. válce byla péče boromejek tady v nemocnici záchranou pro osvobozené a zbídačené vězně z Terezína nebo pro zraněné z Pražského povstání?

Je to tak. Nemocnici nám vrátili hodně vybydlenou, neopravenou, a s tím se potýkáme doposud. Začít jsme museli interiéry, abychom splnili náročné požadavky současné nemocniční péče. Uvnitř jsme moderní, zvenku zatím neuvidíte novou fasádu, to vše nás ještě čeká. Také se zateplením je trochu problém, jsme totiž v památkové zóně.

Co dovedlo k boromejkám a sem do Prahy vás osobně?

Nejsem Pražáčka, ale žiju tady už hodně let. Měla jsem vždy v sobě živou víru k Bohu, cítila jsem, že mě vnitřně oslovuje, a že na to musím nějak odpovědět. S řádem boromejek jsem se setkala náhodně v Brně a udělala jsem velice rychlé rozhodnutí. V osmnácti letech jsem vstoupila do kláštera, do řádu, který jsem si vybrala. Po sametové revoluci byla najednou svobodná doba, otevřely se nové možnosti a v hodně lidech tehdy byla touha po duchovním povolání. To už se dnes nevidí.

Cítila jste zároveň hned i to, že chcete pomáhat lidem v tomto směru? Ve zdravotnictví?

Byla jsem takový blázeň, srdcař. Měla jsem za sebou střední ekonomickou školu, pak v klášteře v Olomouci jsem studovala Vyšší odbornou školu sociální – Caritas. A další dva roky ještě nastavbu na Teologické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, charitně-misijní obor. Nakonec jsem ještě – už tady v Praze, stu-

dovala dva roky na Karlově univerzitě management.

Máte tedy zjevně pro práci ředitelky nemocnice ideální průpravu. Ale jak jste se v ní ocitla?

Byla to souhra okolností. Řád boromejek jako zřizovatel nemocnice hledal nějaké řešení, protože v roce 2020 byla ve velké kumulované ztrátě. Bylo nutností, aby management transparentně komunikoval s řádem a nějak se to nedařilo. A pak někoho napadlo: co kdyby to byla vlastní sestra? Myšlenka se ujala a zkusily to se mnou. Byla jsem tedy jmenovaná jako první řádová ředitelka po třech letech, kdy tu bylo civilní vedení.

To jste ale nastoupila v nejhorších časech – byla tu ztráta v hospodaření a začala covidová pandemie.

Když jsem nemocnici přebírala, nebyla v dobré kondici. Přiznávám, že to bylo velice těžké. Všichni zdravotníci byli strašně unavení, vyčerpáni, byla tu provozní krize a do toho jsem musela vplout. Se zdravotnictvím jsem neměla velké zkušenosti. Hodně lidí z těch hlavních pozic odešlo, takže startovní čára byla opravdu náročná. Ani nevím jak, ale nějak jsem to zvládla.

Dnes tu mám výborný tým zaměstnanců i dobrovolníků, nemocnice je na dobré profesní úrovni, má nové přístrojové vybavení a je oddlužená, je to ekonomicky zdravá organizace. Těch dluhů přitom bylo asi 83 milionů.

To je tedy úspěch, jak se to podařilo?

Zvládli jsme to sami, bez sanace a vnější pomoci města, jsem na to hrdá. Ale musím říct, že je to stále starost o udržitelnost nemocnice, zejména kvůli nízkým úhradám od pojišťoven. Tyto úhrady ze smluv s pojišťovnami nám stačí na platy a provoz, ale my také musíme každoročně najít 15-20 milionů na obnovu přístrojového vybavení. A to jsou peníze od našich dárců, za které jsme velice vděční. Fundraising teď dělám já. S veřejností se stále snažíme pracovat. Jde mi o to, aby nás okolí přijímalo, chceme mít dobré vztahy s městem, pěstujeme sousedské vztahy se spolky, s církví. Tam všude chceme vytvářet sousedskou pospolitost, a ještě víc se veřejnosti otevřít.

Čím konkrétně se to projevuje?

Třeba vystavami, koncerty – máme hezké vazby se Základní uměleckou školou Orfenica z Pohořelce. Jsme otevření všemu. Možná v tom děláme i víc než jinde, tím, jak musíme bojovat s konkurencí velkých nemocnic. Nechceme být jen uzavřeni tady na tom malostránském plácku.

Je patrné, že vás práce zaměstnává od rána do pozdního odpoledne i večera. Bydlíte zde v areálu, takže je asi často těžké z té práce doopravdy odejít. Jak odpočíváte?

Mám to opravdu dvě minuty do práce a byvám tu dlouho. Ale i na dovolenou jedu. Nejráději mám pěší chůzi. Tím ze sebe dostávám stres, někdy to jde lépe, jindy hůř. Toho odpočinku mám asi méně, než bych potřebovala. Ale zdravotníci často říkají, že zodpovědný za zdraví je každý sám. Dojíždím také za rodiči na Moravu, kteří už potřebují moji pomoc. Měla jsem i několik koničků, které jsem trochu zanedbala. Třeba hra na varhany, k té bych se chtěla vrátit. Dokonce tu máme v kostele nově. Víte, ale pro řádovou sestru je odpočinkem hlavně modlitba.

Martina Fialková

Program kulturních akcí ve Verichově vile

1. 6. Sestry B Intimní drama o životě Lidy Baarové a její sestry Zorky Janů.	19.00
3. 6. Jó, třesně zrály Vzpomínkový koncert na Waldemara Matušku na zahradě vily.	19.00
9. 6. Verichovské potkávání: Dcerušky paní Petersenové Projekce znovuobjeveného němého filmu s Jiřím Voskovcem z roku 1927.	17.30
10. 6. Komentovaná prohlídka Verichovy vily Prohlídka vily s lektorem.	17.00
24. 6. Opravná dušička Hudebně-literární show Martiny Preissové a Daši Závůrkové na zahradě vily.	19.00
23. 6. Reynek_Renaud – Snění z Petrkovy Poetická divadelní inscenace ze života básníka Bohuslava Reynka a básničky Suzanne Renaud.	19.30
24. 6. Ozvěny ptáků Premiéra tanečně-divadelní inscenace vycházející z textu Josefa Topola.	19.30
27. 6. Zahajovací koncert Pražských klarinetových dní 2026 Zahradní koncert u příležitosti zahájení 15. ročníku festivalu.	19.00
30. 6. Open air slam Celovečerní exhibice slam poetry tuzemských hvězd na zahradě vily.	19.00

Verichova vila,
U Sovových mlýnů 501/7, Praha 1
www.verichovavila.cz

Zazij Prahu

zazijprahu@prague.eu
prague.eu/zazijprahu

Zazijme společně atmosféru Prahy. Čekají na vás prohlídky interiérů, venkovní vycházky i akce a workshopy pro děti

červen 2026

3. Workshop: Postav si rozhlednu na Petříně	16.00
10. Eva Jiřičná: Oranžerie Pražského hradu	16.00
14. Exotická Sapa všední i sváteční	9.30
16. Úkryty a mučírny totalitní policie	17.00
20. Po setmění: Od brány pekel k poslední lucerně	19.00
21. Letní slunovrat a mystika Prahy	18.30
- Program všech akcí naleznete na webu prague.eu/pragensia.**

Kdy už zákazy diskriminují

Cedulka „s kočárkem nevstupovat“, podniky deklarující „adults only“ nebo odmítnutí nástupu do dopravního prostředku. To jsou situace, se kterými se rodiče malých dětí setkávají poměrně často. Na první pohled může jít o běžné nastavení pravidel ze strany provozovatelů, ve skutečnosti ale taková omezení narážejí na právní limity. Jak upozorňuje dTest, zákaz vstupu s kočárkem či dětmi není automaticky v pořádku a vždy záleží na tom, zda je pro něj rozumný a přiměřený důvod.

Podnikatelé mají právo stanovit pravidla provozu, například z důvodu bezpečnosti, kapacity prostoru nebo charakteru poskytované služby. Typickým příkladem může být omezený prostor v malé provozovně nebo rizikové prostředí, kde by pohyb s kočárkem nebyl bezpečný. Problém nastává ve chvíli, kdy je zákaz plošný, bez jasného

vysvětlení a bez snahy hledat mírnější řešení.

Právě tehdy se může jednat o diskriminaci. Ta totiž nespočívá jen v přímém odmítnutí, ale i v nepřiměřených podmínkách, které určitou skupinu – v tomto případě rodiče s dětmi – znevýhodňují. Rozhodující je vždy konkrétní situace a proporcionalita opatření.

Spotřebitelé by tak měli vědět, že ne každé omezení musí automaticky respektovat. Pokud zákaz nedává smysl nebo působí přehnaně, je na místě se ptát po jeho důvodech. Hranice mezi oprávněným pravidlem a diskriminací totiž není pevně daná, ale posuzuje se případ od případu.

Kontaktovat můžete i poradenskou linku časopisu dTest – tel.: 299 149 009.

Výlety českou krajinou Kolem Hostivických rybníků

Jen několik kilometrů za západním okrajem Prahy leží nenápadná krajina rybníků, rákosin a mokřadů, která překvapí množstvím života i nečekaným klidem. Výlet kolem Hostivických rybníků patří mezi nenáročnou trasu, které jsou ideální pro pohodovou procházku v přírodě, pozorování ptáků i objevování méně známých míst v okolí hlavního města.

Právě takové trasy nabízí mobilní aplikace EPU, která pomáhá objevovat zajímavé lokality mimo nejvytíženější turistická místa a každý výlet vám navíc zpestří vědomostními kvízy a dalšími interaktivními prvky.

Na začátek trasy kolem Hostivických rybníků se snadno dostanete přímým autobusovým spojem ze Zličína na zastávku Hostivice, Staré Litovice. Velká část výletu vede po naučné stezce Hostivické rybníky, která prochází stejnojmennou přírodní památkou. Území chrání soustavu tří rybníků spolu s okolními mokřady, olšinami a rákosinami. Díky kombinaci vodních ploch a hustých pobřežních porostů jde o významné útočiště vodního a mokřadního ptactva. Při troše štěstí zde můžete zahlédnout např. potápku roháče, ledňáčka říčního nebo motáka pochopa, který krouží nízko nad rákosinami při hledání kořisti. U Litovického rybníka najdete také ptačí pozorovatelnu, odkud můžete pozorovat život na hladině i v okolních rákosinách.

Výlet ale není zajímavý jen pro milovníky ptáků. V mokřadech kolem rybníků žije také ropucha zelená – nenápadný, ale velmi zajímavý obojživelník, který patří k druhům dobře přizpůsobeným životu v teplej-

Ropucha zelená

ší a sušší krajině. Na rozdíl od mnoha jiných žab snáší ropucha zelená dobře i mlék a dočasné tůně, kde se její pulci dokážou úspěšně vyvíjet. Přes den bývá ukrytá, ale večer často vyráží za potravou i do blízkosti lidských sídel. Není výjimkou, že posedává pod pouličními lampami a loví hmyz přilétající za světlem. Zajímavý je i její hlas – místo typického kuňkání vydává dlouhé melodické trylky, které připomínají spíše zpěv ptáků než hlas žaby.

Na závěr trasy můžete navštívit Litovickou tvrz, původně gotické panské sídlo ze 14. století, které bylo později přestavěno na sýpku. Připomíná dlouhou historii zdejší krajiny, která byla po staletí formována rybníkářstvem i hospodařením člověka.

Hostivické rybníky ukazují, že i na okraji velkoměsta lze najít cenné přírodní lokality plné života. Stačí zpomalit, pozorně se dívat kolem sebe a nechat se překvapit tím, kolik zajímavostí se skrývá jen kousek od Prahy.

text i foto Marek Mejstřík

Výzva Pěšky do školy slaví 10 let

Začínala v Praze se třemi školami, dnes jsou jich stovky. Z původních tří pražských škol se akce Pěšky do školy postupně rozrostla na celostátní kampaň. Loni se zapojilo rekordních 585 škol a školek z 371 obcí, dohromady přibližně 72 800 dětí.

Letošní ročník proběhne 14.–18. září 2026. Princip je jednoduchý: děti sbírají body za každou cestu do školy pěšky, na kole, koloběžce nebo veřejnou dopravou. A když je potřeba dítě dovézt autem, stačí zaparkovat o kousek dál od školy a zbytek dojít – i to se počítá. Cílem není jednorázové sbírání kilometrů, ale dlouhodobá změna návyků.

Učitelé opakovaně píšou, že děti, které se ráno projdou, přicházejí do třídy klidnější a snáz se soustředí. A mnohé rodiny u chůze zůstávají i po skončení výzvy. „Děti se těší na ranní cestu, povídají si, poznávají své okolí. Pro mnohé z nich se to stalo novým zvykem,“ říkájí učitelky z MŠ v Rokycanech.

foto © archiv Pěšky městem

Výzvu pořádá pražská organizace Pěšky městem, která se dlouhodobě věnuje bezpečnosti dětí v okolí škol. V Praze od roku 2002 koordinuje program Bezpečné cesty do školy – díky němu prošlo více než sto míst u desítek pražských škol stavebními úpravami, od nových přechodů až po školní ulice.

Registrace do 10. ročníku jsou otevřené na www.peskydoskoly.cz. Zapojit se mohou základní a mateřské školy i nižší stupně víceletých gymnázií.

Zeptejte se ve škole vašich dětí, jestli se zapojí – nebo navrhnete, ať to letos zkusí. A pojďte s námi Pěšky do školy! -PR-

KONTEJNERY NA PRAZE 1

Velkokapacitní kontejnery budou přistaveny od 14.00 do 18.00, ukládání bude koordinovat obsluha.

úterý 2. 6. Besední ul. (č. 1) – roh parčíku, Ostrovní u ZŠ naproti č. 12

pátek 5. 6. U Dobřenských před křižovatkou s Betlémskou, Haštalská u č. 2

úterý 9. 6. Štěpánská x Řeznická, Barviřská (křižovatka Petrásků nám. x Lodecká)

pátek 12. 6. Pohořelec horní parkoviště, Široká naproti FF UK

(zřiz. OÚ/MČP Praha 1)

Anenské náměstí 5, Praha 1
www.nazabradli.cz, 222 868 868
pokladna@nazabradli.cz

Zábavli

- Fušeň
- Hon + od 18.15 dramaturgický úvod
- Můj boj. Zamilovaný muž
- Ej Áj *derniéra*
- Hon
- Konec jara *veřejná generálka* 11.00
- Konec jara 1. *premiéra*
- Konec jara 2. *premiéra*
- Paní Dallowayová *EN friendly*
- Konec jara
- Plechový bubínek *Deutsch freundlich*
- Můj boj. Zamilovaný muž
- Časokryt
- Jolene (EK)

Začátky představení v 19.00, není-li uvedeno jinak.

Činoherní klub

Ve Smečkách 26, Praha 1, www.cinoherniklub.cz, 211 151 877

- Heda Gablerová – Naostro 19.00
- Tramvaj do stanice touha
- Hermína
- Nejbližší
- Bůh masakru
- Radostný výlet
- Radostný výlet
- Komuna
- Linda Vista
- K.Š.E.F.T.
- Ošklivec
- Ošklivec
- Konsent
- Bůh masakru
- Fernando Krapp mi napsal dopis
- 2.22 – Duchafský příběh
- Tango *premiéra*
- Kancelář Blaník – jak jsem vyhrál volby 14.30
- Kancelář Blaník – jak jsem vyhrál volby
- ČK uvádí: Vadi nevadí
- Zakleté dámy
- Hermína

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

Městská knihovna v Praze

Městská knihovna v Praze, Mariánské nám. 1, Praha 1
www.mlp.cz, 222 113 425

KINO

Na projekce Filmového klubu MKP, Filmového klubu Bio Senior a Filmového klubu Bio Fajnsmekr s platnou legítimací Filmového klubu sleva 20 Kč. Cena legítimace 120 Kč (platí do 31. 12. 2026), k prodeji v pokladně MKP.

- Bio Senior: Ďábel nosí Pradu 2 (90 Kč) 16.00
- Filmový klub: Drama (120 Kč) 19.00
- Bio Senior: Nepronážitelní (90 Kč) 16.00
- Filmový klub: Neříkej mi mámi (120 Kč) 19.00
- Premiéra: Oceán moudrosti (250 Kč) 19.00
- Bio Junior: Hurvínkova cesta do Tramtárie (80 Kč) 13.00
- Bio Junior: Šepot lesa (80 Kč) 15.00
- Bio Senior: Michael (90 Kč) 16.00
- Předpremiéra: Bardotky (160 Kč) 19.00

Divadlo Říše loutek

- Pepino má domeček (100 Kč) 10.30

Koncerty

- Asonance 19.00
- Baletní etudy 18.00
- Už jedou muziky ke dvoru 19.00
- Flamenco – Tyrty Tran 19.30
- Alegria 18.30
- Flamenkeando 2026 19.30

PŘEDNÁŠKY, začátky v 19.00

- Terapie sdílením LIVE (90 Kč)
- Proč jsme v nejhorší bezpečnostní situaci od vzniku ČR?
- Dětská úzkost a co nás učí (70 Kč)
- Rezavé květy Cestmíra Sušky (zdarma)

Více událostí najdete na mlp.cz/akce

DIVADLO MINARET

Reduta Národní 20, Praha 1, www.divadlominalet.cz, 732 575 666, info@divadlominalet.cz
Činnost souboru je podporována Prahou 1.

Reduta Národní 20, Praha 1

- Zlatý voči *premiéra kurzů herectví pro mládež* 16.30
- Z povídek Karla Čapka Z jedné i z druhé kapsy *premiéra Hereckého Kurzu Reduta pro dospělé* 18.00

Herecké kurzy přímo na jevišti Reduty! Herecké kurzy pro děti a mládež i kurzy pro dospělé. Základní herecká průprava (pod vedením herce a režiséra Ludka Jiříka) je zakončena závěrečným představením. Blíží informace na tel.: 603 595 088

Divadlo Řeznické

Divadlo v Řeznické, z. ú., Řeznická 17, Praha 1
720 993 787, divadlo@reznicka.cz, www.reznicka.cz

- Blázinec *derniéra*
- Chaos *host*
- Monstrum
- Ex
- Falešná nota
- Vraťte nám Sofii Lorenovou
- Relativita
- Váňa
- Tam a světe! *minipohádka* 11.00
- A tak tě prosím, kniže *derniéra*
- Odvůlení
- S prezidentem v divočině
- Věčná milenka Alma Mahler
- Eleanor
- Hravé čtení: Malý princ 11.00
- Ex
- Miloš Čermák: Jednou se tomu zasmějeme (aneb nápady radostného pesimisty) *host*
- Zahrádkář

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

fok Pražští symfonikové

Obecní dům
Náměstí Republiky 5, Praha 1
222 002 336, pokladna@fok.cz
www.fok.cz

Obecní dům | Smetanova síň

- Gábor Boldoczki & Case Scaglione 19.30
Mieczyslaw Weinberg
Trubkový koncert B dur op. 94
Dmitrij Šostakovič
Symfonie č. 11 g moll op. 103 „Rok 1905“

Gábor Boldoczki | trubka
Pražští symfonikové
Case Scaglione | dirigent

Obecní dům | Smetanova síň

- Beethoven – Pastorální 19.30
Ludwig van Beethoven
Symfonie č. 6 F dur op. 68 „Pastorální“
Bohuslav Martinů
Mariken z Nimègue (evropská premiéra první verze opery)

Simona Houda Šaturová | Mariken
Jiří Brückler | Ďábel
Bella Adamová | Panna Marie
Daniel Matoušek | Maškaron
Pavel Švingr | Syn Boží
Vladimír Polívka | Vypravěč
Pražský filharmonický sbor
Lukáš Kozubík | sbormistr
Pražští symfonikové
Tomáš Netopil | dirigent

Open air – Vyšehradské sady

- FOK na Vyšehradě 19.30
Open air koncert se vstupem zdarma
Antonín Dvořák
Symfonie č. 9 e moll op. 95 „Z Nového světa“

Tomáš Netopil | dirigent
Pražští symfonikové
Ondřej Havelka | moderátor

KOMORNÍ KINO Evald.

Národní třída 28, Praha 1
221 105 225. Pokladna otevírá vždy 1 hodinu před začátkem prvního představení. www.evald.cz

- BIO SENIOR Šepot lesa 15.00
- Iron Maiden: Burning Ambition 17.00
- Backrooms *premiéra* 19.15
- BIO SENIOR Šampion 15.00
- Neděle 17.00
- Ďábel nosí Pradu 2 19.15
- BIO SENIOR Michael 15.00
- Pět švestek 17.30
- Posedlost 19.30
- BIO SENIOR Livia 15.00
- Hranice vermosti 17.00
- Královská opera: Kouzelná flétna 19.00
- BIO SENIOR Ďábel nosí Pradu 2 15.00
- Romeria *premiéra* 17.30
- Přisahám, že za to nemůžu *premiéra* 19.45
- Kdybych měla nohy, tak ti nakopu 15.00
- Michael 17.15
- Pět švestek 19.45
- Ďábel nosí Pradu 2 15.00
- Zmizení Josefa Mengeleho 17.30
- Drama 20.00
- BIO SENIOR Neděle 15.00
- Co nám zbylo z lásky 17.15
- Backrooms 19.30
- BIO SENIOR Norimberk 15.00
- Iron Maiden: Burning Ambition 17.45
- Přisahám, že za to nemůžu 20.00
- BIO SENIOR Neboj, dýchej, čaruj 15.00
- Pět švestek 17.00
- TADY VARY Mouchy 19.00

Další program na: www.evald.cz

DIVADLO V CELETNÉ

Celetná 17, Praha 1, www.divadloceletne.cz, 222 326 843, 608 327 107, rezervace@divadloceletne.cz

KAŠPAR

- Ztižená možnost soustředění
- Mrzák inishmaanský
- The Increased Difficulty of Concentration
- The Increased Difficulty of Concentration
- Něžná je noc
- Fyzikové
- Cyrano
- The Increased Difficulty of Concentration
- The Increased Difficulty of Concentration
- Cyrano
- Něžná je noc
- Ztižená možnost soustředění
- The Increased Difficulty of Concentration
- The Increased Difficulty of Concentration

Kašpar / KLUBOVNA

- Kráska z Leenane
- Kráska z Leenane
- Slovácko sa nesudí
- Kráska z Leenane
- Lebka z Connemary
- Lebka z Connemary
- Sběratel *veřejná zkouška*
- Vincenc
- Vincenc
- Plice
- Plice
- Sběratel *veřejná zkouška*

Kašpar / KOCHÁNKY

- Král Lear (OPEN AIR) 21.00
- Král Lear (OPEN AIR) 21.00
- Dámská čtyřhra (OPEN AIR) 20.30
- Dámská čtyřhra (OPEN AIR) 20.30

DIVADLO NAHRANÉ

- Večeře s přáteli
- Největší příběh všech dob

DIVADLO VERZE

- Dráží rodiče
- Trenér
- Rozptýlení/Barcarole
- Zrcadlový efekt
- Úča musí pryč

SPOLEČNOST DR. KRÁSY

- Napoleon

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

Galerie Hollar – EDEN

Autorská výstava scénografa, loutkáře, ilustrátora a grafika Hzy Bažanta EDEN představuje práce od roku 2020 do současnosti, které spojuje motiv zahrady jako soukromého ráje. Vernisáž se uskuteční ve čtvrtek 4. června od 18.00 za hudebního doprovodu abstraktního ambientu Kora et le Mechanix.

Galerie Hollar 5.–28. 6. 2026
Smetanovo nábřeží 6, Praha 1
otevřeno středa až neděle, 12.00–18.00

Gratulační koncert: Ladislav Horák

Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola pořádá v úterý 23. června 140. koncert na schodech. Na gratulačním koncertě vystoupí žáci jubilaanta akordeonisty Ladislava Horáka. Začátek v 18.00.

Žižkovo náměstí 1300/1, Praha 3
www.sups.cz
www.youtube.com

Odpolední koncerty klasické hudby pro seniory

Modlitebna Českoobratrské
církve evangelické
Korunní 60, Praha 2

úterý 2. června 2026 od 14.30

Daniel Boura – klavír

Program najdete na: www.uads.cz

Koncert se pořádá za laskavého přispění hlavního města Prahy, Nadace Český hudební fond a Nadace život umělce.

*Vstupné dobrovolné.
Změna programu vyhrazena.*

Dětská opera Praha a Martinů Strings Prague

zvou na společný koncert

Martinů pro celou rodinu
25. června 2026 od 18.00

Otvírání studánek, Posvícení, Loutky, Písničky ze Špalíčky, z Petrklíče a jiné...
Kostel sv. Šimona a Judy, U milosrdných

Vstupenky v jednotné výši 290 Kč na místě, doporučujeme rezervaci na: vstupenky@detskaoperapraha.cz

Koncert se koná za podpory: MČ Praha 1, Kolektory, Kentaur

Pořádají: Dětská opera Praha a České kořeny z. s.

PLACENÁ INZERCE

MOBILNÍ KADEŘNICE

vhodné pro důchodce a maminky na MD

pánské od 350 Kč dámské od 600 Kč
Tel.: 724 909 592

POBOČKA HRADČANY
Pohořelec 25, Praha 1
tel.: 222 113 555, 770 130 203
Provozní doba knihovny: pondělí až čtvrtek 12.00-17.00. Vstup na akce je volný.

3. 6. **Pavlačová přehlídka Dany Maškové tentokrát jinde a jinak** 17.30
Módní přehlídka na zahradě knihovny u příležitosti zahájení výstavy Řemesla stále živá.

10. 6. **Začátek hájecké poutní cesty – komentovaná vycházka**
Partiemi slavné poutní cesty do Hájků s průvodcem Josefem P. Snětívm.

16. 6. **Divadlo Čučka – O Ryzce a Vraníkovi** 10.00
Příběhy dvou koní – nemotorného Vraníka a citlivé Ryzky pro děti od tří let.

17. 6. **Neznámý Bělehrad – Dan Sywala a Nicholas Roy Arthofer**
Hudební žurnalista a lektor srbštiny D. Sywala provede netradičními místy srbské metropole. Na trumpetu a na kytaru doprovází N. R. Arthofe.

18. 6. **Petrínský špacír – Vycházka vrchní částí Petřina s Pavlem Míkou** 17.30
Pozor! Sráž je v 17.30 pod komíny ze Strahovského tunelu u stanice autobusů Stadion Strahov (bus č. 143, 149, 176 a 191).

19. 6. **Letní tvořivá dílna – Celodenní mokré píštění s Dagmar Volencovou** 10.00–15.00
Přijďte si vytvořit originální doplněk z ovčího rouna. Rezervace: dagmar.volencova@mlp.cz nebo 770 130 203

24. 6. **Letní tvořivá dílna Dagmar Volencové – Malování na kameny a další přírodniny aneb Hravé tečkování**
Přijďte si techniku tečkování vytvořit originální mandalu nebo obrázek. Rezervace: dagmar.volencova@mlp.cz nebo 770 130 203

Výstava:
3. 6.–31. 8. **Řemesla stále živá – Vzdělávací spolek uměleckých řemesel Praha**
Práce lektorek a posluchaček spolku, které pro vás připravily ukázky různých typů krajk, tkaní, drátování, drhání, batiky a dalších technik z kurzů VSUŘ Praha.

28. 5. – 17. 6.
RilkeOrte – výstava k 100. výročí úmrtí významného pražského rodáka, básníka Reinera Maria Rilkeho (1875-1926)

*Změna programu vyhrazena.
Začátky v 17.17, není-li uvedeno jinak.*

Letní slavnosti staré hudby

27. mezinárodní hudební festival 6. července – 5. srpna 2026

Emauzské opatství, kostel Panny Marie Na Slovanech
16. 7. **Legendae sanctorum** 20.00
Úcta ke světčům v renesanční polytonii STILE ANTICO (Velká Británie)

Zámek Troja, Cisařský sál
20. 7. **Orfeo ed Euridice** 20.00
Nesmrtelný příběh bájněho pěvce v raně barokních italských operách SCHERZI MUSICALI (Belgie)
Nicolas Achten | baryton, teorbá, harfa

Strahovský klášter, Letní refektář
22. 07. **Viaggio magico** 19.30
lásónova dobrodružná cesta za zlatým roumem
I ZEFIRELLI (Německo)

Kostel sv. Šimona a Judy
24. 7. **Violino virtuoso** 19.30
Legendární housloví mistři a španělské inspirace na Apeninském poloostrově OBNI (Španělsko)
Miriam Hontana | barokní housle

Zámek Troja, Cisařský sál
27. 7. **Metamorfosi** 20.00
Dialogy hlasů v hudbě Orientu a Okcidentu
Waed Bou Hassoun (Sýrie) | oud, zpěv
Vojtěch Semerád (ČR) | barokní housle, zpěv
Kiya Tabassian (Irán) | setar, zpěv
Lambert Colson (Belgie) | cink
Lucile Boulanger (Francie) | viola da gamba

Informace: Collegium Marianum; tel.: 224 229 462, 731 448 346
Festivalové centrum: Galerie 1, Štěpánská 47, Praha 1; otevřeno každou středu 10.00–18.00
Prodej online: www.letnislavnosti.cz

Letní slavnosti staré hudby

Lobkowiczský palác
30. 7. **Phantasy** 20.00
Zlatý věk anglických gambových consortů VITTORIO GHIELMI VIOL QUARTET (Itálie)

Kostel sv. Šimona a Judy
5. 8. **Mythologia aeterna** 19.30
Mytické postavy v operách G. F. Händela a světských kantátách J. S. Bacha
Andreas WOLF (Německo) | basbaryton
COLLEGIUM MARIANUM | barokní orchestr
Jana SEMERÁDOVÁ | umělecká vedoucí

Inzerujte v Listech Prahy 1

František Koudelka: Výběr z díla

V Galerii v přízemí Novoměstské radnice probíhá výstava náhle zesnulého malíře Františka Koudelky (1945–2025), výrazné osobnosti české výtvarné scény druhé poloviny 20. a počátku 21. století. Malíř uspořádal na 50 samostatných výstav a svými díly je zastoupen, jak sám říkával, tak různě po světě, zvláště ve Velké Británii.

František Koudelka v ateliéru

Jeho tvorba se prosadila i v tamějších aukčních síních (Christie's a Philips). Výtvarně se školil u akademických malířů Františka Nedvěda a Jiřího Eislera a u akademického sochaře Vratislava Plačka. Svou roli sehrál i jeho dlouholetá práce v Národní galerii.

V roce 1995 se stal spoluzakladatelem výtvarné skupiny Brány a od roku 2017 byl členem Nového sdružení pražských umělců. V počátcích své umělecké dráhy se soustředil na figurální scény inspirované hospodským prostředím s jeho světy figurami, aby postupně přecházel k zachycování pocitů člověka v jednotlivých životních úsecích.

Výraznou stopu zanechal na jeho tvorbě období normalizace, kdy vznikaly obrazy protáhly, často izolovaných postav, vyjadřujících tíseň a omezení. Později se

věnoval malířské interpretaci filozofických terminů a ztvárnění působivosti fragmentů sakrálních staveb, od středověku po současnost. Vedle závažných témat však jeho tvorba neztrácela ani lehkost a nadhled – v některých cyklech se objevuje ironie, jemná satira i hravost.

Ve finální etapě se František Koudelka věnoval barevnému ztvárnění lidských emocí a citů. Obrazy jsou prostorem, v němž se odehrává zápas mezi spontánností a kontrolou, mezi chaosem a řádem, mezi barvou a liniemi. Malíř své obrazy nejprve barevně rozobouřil, aby je následně zkontrolil pomocí geometrických linií a tvarů. Vznikají tak vizuálně strhující obrazy, v nichž se skrývá malířova zkušenost z každodenního života; rozpor mezi touhou osvojit potlačené emoce a touhou po rovnováze. A je to rovněž strhující sdělení o barvitosti okamžiků, chvilových vzestupech a propadech či náhlých emocích, které denně každý z nás prožívá a které právě neúprosný rytmus běhu těchto dní okamžitě tlumí a překrývá. V konečném výsledku vystane před divákem hluboce působivá obrazová plocha, která okouzlí již na první pohled.

František Koudelka: Výběr z díla
5.–28. 6., Galerie Novoměstské radnice, Karlovo náměstí 1/23, Praha 2, út–ne 10.00–18.00

V sobotu 13. června během Pražské muzejní noci 2026 bude výstava zpřístupněna od 19.00 do 24.00 zdarma, poslední návštěvník bude na Novoměstskou radnici uveden ve 23 hodin. V době od 19.00 do 21.00 bude ve výstavní síni přítomen umělecký teoretik PhDr. František Malina, popřípadě jeho zástupce, se kterým budete moci o díle Františka Koudelky pohovořit.

–PR–

Ikonický pavilon EXPO 58

Pavilon, který získal hned několik cen, se stal senzací světové výstavy v Bruselu. Budova navržená architekty Františkem Cubrem, Zdeňkem Pokorným a Josefem Hrubým byla postavena v roce 1958 k příležitosti Světové výstavy Expo 58 v Bruselu.

Jednalo se o návrh složený z několika budov a byl zasazen do prostředí parku se vzácnými dřevinami. V pavilonu byly prezentovány výstavy poválečného života v Československu s důrazem na člověka.

Budova se stavěla dva roky a svým charakterem dokonale splynula s okolním prostředím. Díky tomu zůstali návštěvníci v kontaktu s přírodou a zároveň mohli obdivovat architekturu, která byla význačná střídáním plných ploch a velkých oken. Oceňována byla progresivní konstrukce z oceli. Celkový dojem byl podpořen i venkovním osvětlením.

O expozici se postaral Jindřich Santar spolu s Jiřím Trnkou, Antonínem Kyballem a dalšími výtvarníky. Kromě množství uměleckých a průmyslových výrobků byly představeny i originální nápady jako Laterna magika nebo československý promítací systém Polyekran.

Mottem pavilonu byl Jeden den v Československu, z toho vyplývaly tematické okruhy Práce – Kultura – Odpočinek, které se prezentovaly ve dvanácti expozicích, jež si daly za cíl ukázat světu stav kulturní a technické vyspělosti země.

Pavilonem prošlo neuvěřitelných 42 milionů návštěvníků a největší ohlasy kromě

samotné architektury měla restaurace, Laterna magika a film Karla Zemana Vynález zkázy; obdivována byla i celková koncepce expozice.

Pavilon byl oceněn hlavní cenou Zlatá hvězda a třinácti dalšími. Nejvyšší z nich byla udělena na základě vysokého hodnocení, které získal za využití nových technologií v kombinaci se sklem a plastickými hmotami, ale také za moderní interiéry tvořené originálními nábytkem a uměleckými díly, které předznamenaly tzv. bruselský styl charakteristický asymetrií a výraznou barevností. V prostředí Československa začal po výstavě fungovat jako mluvčí nové krásy moderního velkoměsta a jeho vliv zůstává dodnes.

Po ukončení výstavy byla stavba rozebrána a převezena do Prahy, své místo dostala v Letenských sadech. Dnes funguje jako výstavní síň Adolf Loos Apartment and Gallery a konají se zde aukční výstavy, které může člověk zdarma navštívit a spojit s kavou a výhledem z terasy na město.

Amelie Slaviková (foto: prague.eu)

Vojta Náprstek Reloaded

Náprstkovo muzeum vděčí za svůj vznik i název muži, který se z politického exulanta stal váženou osobností a „přivedl svět do Prahy“. Vojta Náprstek, jedna z nejvýraznějších osobností 19. století, se narodil před 200 lety.

Zkušenosti z amerického exilu, otevřenost technickým novinkám a novému životnímu stylu z něj udělala vizionáře, ale také feministu. Výstava Vojta Náprstek Reloaded, kterou muzeum připravilo k připomenutí svého zakladatele a jeho rodiny, připomíná, jak zásadně ovlivnil společnost a propojil Prahu se světem.

Vojta Náprstek dokázal několikrát začít znovu. Z mladého muže, právníka s bouřliváckým jednáním proti habsburské monarchii, což ho donutilo opustit domovinu, se v exilu stal nejprve nádeník, později knihkupec a politik. Po devíti letech se vrátil do vlasti a přivezl mj. jedinečnou sbírku dokumentující kulturu severoamerických Siouxů. V evropském kontextu patří k nejcennějším. Díky v Americe načerpaným zkušenostem proměnil rodný dům U Halánků v živé centrum české společnosti, inspiroující k modernímu životnímu stylu.

Vznikl tu i Americký klub dam, průkopnická platforma ženského vzdělávání. Pro ženy zde přednášeli mnozí tehdejší odborníci. Náprstek sám zde představoval nové technologie, které ulehčí život hospodynám a umožní jim se místo těžké práce v domácnosti vzdělávat.

Výstava představuje historické vynálezy od pračky po Papinův hrnec. Připomíná také Náprstkovy kontakty s cestovateli, například E. Holubem nebo J. Kořenským, kteří jeho etnografické sbírky obohatili o unikátní předměty z celého světa. Výstavu doplňují interaktivní prvky a doprovodný program Rok s Náprstkem.

Vojta Náprstek Reloaded, Náprstkovo muzeum až do 31. 7. 2027 **Maf**

Otevřené zahrady Pražský hrad a Lány. A mnohé další...

Víkend otevřených zahrad letos 13. až 14. června je jedinečnou příležitostí nahlédnout (samozřejmě mimo jiných zahrad) do Královské zahrady Pražského hradu včetně Oranžerie a do zámeckého parku Lány. Během tohoto víkendu se zde můžete těšit na komentované prohlídky s možností poznat historické i současné zahradní umění.

Královská zahrada (zdroj: hrad.cz)

Královská zahrada

Vznikla v roce 1534 z podnětu císaře Ferdinanda I. jako prostor krásy, odpočinku a užitku. I v následujících staletích si ji k obrazu svému nechávaly hlavy státu osobně upravovat.

Na místě bývalých vinic byla založena jedinečná zahrada, kde se podle tradice poprvé v Evropě pěstovaly tulipány, ale také exotické ovoce – citrusy a ananasy. Sloužila k míčovému hrám, slavnostem i tichému rozjímání, ale bývalo v ní ubytováno i vojsko. V průběhu staletí prošla řadou proměn – od renesanční geometrie přes barokní partery až po romantizující krajinařské úpravy. Komentovanou prohlídku zahradou povede vedoucí zahradník Michal Břicháček.

Nová oranžerie

Nachází se na tzv. Střelecké cestě vedoucí po jižní hraně Královské zahrady. Je navržena architektem Evou Jiřičnou a vznikla v letech 1995–1999 z iniciativy Olgy Havlové. Díky dělení na tři klimatické zóny slouží Oranžerie k pěstování citrusů, exotických a pokojových rostlin, z nichž část zdobí i interiéry Pražského hradu. Oranžerie zdobí kašny od architektů Jože Plečnika a Otto Rothmayera.

Zámecký park Lány

Park obklopuje letní sídlo československých a českých prezidentů – zámek Lány. Je komponován podél tří hlavních os, z nichž jižní tvoří hlavní vycházkovou trasu s pseudobarokním parterem navazujícím na zámecké průčelí.

Centrální část parku tvoří trávníky, solitérní i skupinové výsadby, které přecházejí v les. Po roce 1921 do podoby parku výrazně zasáhl architekt Jože Plečnik, autor např. monumentální Lví kašny, včelína či zdi s vyhlídkovými okny. Park je přístupný denně kromě pátku, a to včetně palmového skleníku. Komentované prohlídky parku povede vedoucí Oddělení parku a zahradnictví Lány Zuzana Vondra Krupková.

Zámek Lány (zdroj: hrad.cz)

V rámci Víkendů otevřených zahrad je možné hned vedle areálu Hradu absolvovat též komentovanou prohlídku výstavy Chotkovy sady a jejich proměny v čase. Informace o všech otevřených zahradách u nás naleznete na: vikendotevrenychzahrad.cz.

Ondřej Sedláček

Galerie KODL uvede výstavu Emila Filly

Galerie KODL uvede výstavu Emila Filly ze soukromých sbírek, která představí více než padesát obrazů jednoho z nejvýznamnějších představitelů českého moderního umění.

Výstava návštěvníkům umožní mimořádné setkání s díly, která byla po desetiletí ukryta v soukromých sbírkách a veřejnosti zůstávala nedostupná. Galerie KODL představí Fillovu tvorbu v celé její šíři. Od raných kubistických kompozic přes zátiší a figurální tvorbu až po pozdní práce. Vystavený soubor zároveň připomene nejen autorův mimořádný přínos českému modernímu umění, ale také proměny jeho malířského stylu v průběhu několika desetiletí.

Mimořádnost výstavy spočívá především v provenienci jednotlivých děl. Řada obrazů pochází z významných meziválečných sbírek, například ze sbírek Františka Čerovského či Jaroslava Borovičky, a některá díla budou veřejnosti představena po mnoha desetiletích. K výstavě bude vydán odborný katalog, který představí vystavená díla v širších souvislostech Fillovy tvorby i jejich sběratelské historie.

Výstava je částečně prodejní a bude k vidění od 24. června do 21. srpna 2026. Návštěvníkům bude přístupná zdarma od pondělí do pátku. Podrobnosti naleznete na www.galeriekodl.cz.

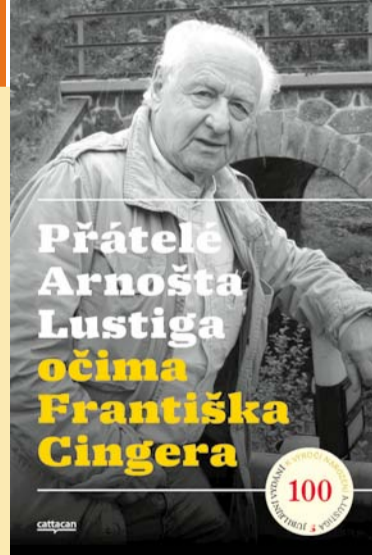
PLACENÁ INZERCE

cattacan

Přátelé Arnošta Lustiga

očíma Františka Cingera

Soubor jedenácti portrétů lidí blízkých světoznámému autorovi, s nimiž se potkal o generaci mladší přítel a spolupracovník. Se všemi se viděl či si s nimi psal, s většinou vedl rozhovory o životních osudech i literárních dílech.

Přátelé Arnošta Lustiga očíma Františka Cingera

100

V případě Zdeňka Mahlera je to nejen zkušenost ze spolupráce s Lustigem v Čs. rozhlasu. Během práce na knize Okamžiky: Arnošt Lustig vzpomíná na Otta Pavla se Cingerem mnohokrát sešel s Jiřím a Hugem Pavlovými. Osudy Josefa Škvorčického, A. J. Liehmy či Eduarda Goldstückera vypovídají o literatuře a politice od 50. let po tzv. pražské jaro. Dílo Milana Kundery mapuje mimořádnou osobnost světového písemnictví. Portrét Adolfa Branaldy nabízí zkušenost od prvních let českého filmu po 1. světové válce přes příběhy vykreslené ve filmech Dědeček automobil či Vizita. Nechybí ani Lustigovi vrstevníci a kamarádi Bohumil Hrabal, Josef Nesvadba či o generaci mladší Petr Šabach. Součástí souboru je i portrét Arnoštovy manželky, básničky a pražičky Věry Weisltzové.

Kniha vychází ke 100. výročí narození A. Lustiga a je zařazena do projektu Festival 100.

328 stran, vázané, 369 Kč

cattacan.cz